

NAPLO

Előfizetési ár:
E gász óra 5 K. | Egyes szám ára 4 Ft.
Pályaszavakban a 224.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felolós szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Letartóztatott bankóhamisító Bestiális anyja

Előfizetési felhívás.

A közeledő évfordulónál lapunk eljut a VI-dik évfolyamhoz. Nem nagy szám, de mindenesetre erős bizonyítéka a lap életképességének és annak, hogy a közönség szívesen fogadja és szeretettel támogatja.

Azóta támadtak és letűntek más hétfői lapok is, de mi szilárdul állunk és becsületes törekvésünkkel mindjobban erősödünk. A kezdet nehézségeit leküzdöttük; tapogatózva, óvatosan haladtunk előre és minden törekvésünk oda van irányítva, hogy olvasó közönségünk izlését legjobb tehetségünk szerint kielégíthessük.

És hogy ez sikerült, bizonyítja az, hogy minden tekintetben megismosodva, a legszebb reményekkel indulhatunk hatodik évfolyamunkba, támogatva munkatársaink lelkesedésétől és az olvasó közönség jóakaró támogatásától.

Eddig követett irányunkhoz ezentúl is hívek maradunk; küzdünk minden igaz ügyért és minden igaztalan törekvés ellen; ellenőrzői és tárgyilagos bíráló leszünk a főváros minden érdekeinek, a közgazdaság, kereskedelem, ipar, társadalom, irodalom és szépművészetek terén.

Az egyéneket sohasem tévesztjük össze a közérdekkel, de ott, ahol a közérdek követelőleg lép fel, minden egyéni érdeket kárlehetetlenül a háttérbe szorítunk.

Hű krónikásai leszünk a heti eseményeknek és beszámolunk minden jelentősebb mozgalmáról, melyet az aktualitás felszínre dob.

1911. január elsejétől kezdődőleg új előfizetést nyitunk, a lap homlokzatán olvasható régi feltételek mellett.

Ujjonnan belépő előfizetőinknek, kívánatra megküldjük lapunk azon régebbi számainak, melyek **Arczübasev**, világhírű orosz írónak

„Forradalmi láz”

című, érdekesítő regényének kezdetét tartalmazzák.

Az előfizetési díjak a „Napló” kiadóhivatalához (Budapest, VIII., Dohány-utca 88. szám) küldendők.

A n. é. közönség hazafias támogatását kéri, kiváló tisztelettel!

a „Napló” kiadóhivatala.

A tiz parancsolat.

Mózes, a Horeb hegyén, megírta a tiz parancsolatot, melyben azt rendeli az Ur, hogy szeressük az Istent, felebarátainkat és ellenségeinket is, — ha vannak. A szeretetnek ez a törvénye nagyon rövid, egyszerű és mégis mindent magába foglal.

Az emberi gyarlóság azonban ezt az egyszerű, becsületes törvényt kezdte csürni-csavarni, magyarázgatni és sohasem tudta helyesen és igazságosan alkalmazni és így született meg az anyagi jog kodifikációja, mert az ember mindig okosabbnak akar látszani, mint amilyen. A tiz paragrafusból lett száz, aztán ezer és ma már millió és millió paragrafusokba szedték az emberek a törvényeket és dacára a sok paragrafusnak, nem találjuk kielégítőnek a törvényeket, mert nem találjuk meg bennük az abszolút igazságot s inkább keressük a hátsó kapukat, hogy a törvények alól kibujhassunk. Így azután rövid idő alatt egész sereg paragrafus elavul, elkopik és azok helyett, — természetesen, újakat kell csinálni.

Igy az 1868. évben csináltunk a magyar törvénykönyvbe egy perrendtartást, mely jogászok véleménye szerint is, kitűnő munka és alkotás volt.

De az 1881-ik évben mégis módosítottuk már és a módosítást is kitűnő alkotásnak mondták. Most pedig ismét változtattunk és módosítottunk rajta és bizonyynyal elmondhatjuk, hogy ez is kitűnő alkotás, mert inkább megfelel a kor előrehaladt követelményeinek.

És ha tiz év, vagy husz évmulva ismét módosítanak rajta, az is kitűnő alkotás lesz, mert majdan ismét más, aktuális érdekeket fog szolgálni.

Mert így festenek a mi kitűnő alkotásaink mind, mert valamenynyire nem isteni eredetű, hanem gyarló emberi munka. Miért? Mert a holt betűben nincs élet és a paragrafus nem élet, hanem holt forma. És hiába dolgoznak a legélesebb elmék is, ha a formába életet, a holt betűbe lelket nem lehelnek, mert minden törvény csak az alkalmazásban érvénye-

sülhet és betűbe lelket, a paragrafusba életet csak az lehelhet, aki alkalmazza: a bíró. És lehet a törvény akármilyen mesteri alkotás, ha annak alkalmazásában nem működik közre az igazság életadó lelke. Mert a népeknek igazságra és nem paragrafusokra van szükségük! Az igazság pedig az ítélőbíróknak az igazságérzetétől és helyes ítélőképességétől függ és nem a paragrafustól, hanem annak teljes és emberi alkalmazásától.

Ezért kell első sorban nevelni, képezni és tanítani a bírakat, hogy fölülemelkedve az emberi gyarlóságokon, tisztán lássanak, emberileg érezzenek, hogy igazságosan és helyesen ítélkezhesenek. Az élet gazdag tapasztalatai azt bizonyítják lépten-nyomon, hogy a bíróképzés előbbre való és hasznosabb dolog, mint az örökös paragrafusgyártás és változtatás, s pedig nemcsak abban az irányban kell képezni a bírakat, hogy a paragrafusokat könyv nélkül tudják, hanem hogy az emberi életet, az emberek lelkiületét és az emberi igazságokat megismerjék.

Mert nincs olyan rossz törvény, amit a jó bíró helyesen ne tudna alkalmazni és nincs az a jó törvény, amivel a rossz bíró az igazságot meg ne ronghatná. Az emberi gyarlóságok ellen legjobb orvosság, ha azokat helyesen kiismerjük és mérlegeljük.

Ámde azzal semmitse segítünk az embereken és népeken, ha száraz paragrafusokba szorítjuk az életet, mert az élet rakoncátlan, mint a megdagadt folyó és mindig megtalálja, — ha keresi, — a jó kibuvót a paragrafusok nyílge alól. Az emberismeret és élettapasztalat azonban olyan szikla, amelybe a gyarlóság lépten-nyomon beleütközik.

Mózes megírta a tiz parancsolatot, a szeretet törvényét, — Isten rendeletéből, így mondja a biblia.

Ezek legszebbike az, hogy: „Szeresd felebarátaidat, mint te magadat” — és „Ne kívánd a te felebarátodnak sem feleségét, sem ökrét, sem szamarát, se semminek jóságát!”

Ha ezt a maga eredetiségében mindig és minden időben meg-

tartották volna, nem csürték-csavarták volna akkor ez az egy paragrafus, mely mindent magában foglal, megválthatta volna a világot és nem kellene a sok paragrafus között az igazságot keresgélni...

Az agráriusok újabb merénylete.

Akkor, amikor a Jancsics-téri borzalmak valósággal fellázították a főváros lakosságát, akkor, amikor égbe kiált az inség az egész országban, az agráriusok perfid módon merényletre készülnek.

A magyar gazdaszövetség elnöksége feliratot intézett a képviselőházhoz, amelyben felszólítja a kormányt és a képviselőket, hogy a főváros agitációjával szemben a magyar „nemzeti” érdekekre legyen figyelemmel. Szóval úgy az argentinai, mint egyéb élelmiszer drágaságát csökkenteni. Más szóval ne vessen gátának, hogy a szegény ember éhen pusztuljon.

Az agráriusok örülnek a drágaságnak. Hiszen az ő teltetetlen és feneketlen zsebük szenvedné meg az élelmiszerek árának csökkenését. Nem szaporodnának oly gyorsan az ő millióik, kevesebb pezsgőre jutna, kisebb havannákat kellene szivniok s kevesebb ezresbankót vághatnak ki a kaszinók kártya-asztalára. Gésáik nem járhatnak autóbilokon, nem utna gummi-radlerekre s meg kellene egy-egy konflis gebével elégedniök. Ezért üzentek ismét hadat annak a sok millió embernek — a fogyasztók nagy tömegének — akik ugyszólván az egész világon megmozdultak már, hogy végrevalahára gátat vessenek az agráriusok garázdálkodásainak.

Amikor a népek millióival elöntette helyezkedtek és elérték azt, hogy hontalanná tettek, koldusbotra juttattak nem egy szegény családot, rávetették magukat a kereskedelmi világra, a gyárosokra, nagy- és kiskereskedőkre s az iparososztályra is. Céljukat bizonyos tekintetben itt is elérték. Tönkretették a kereskedelmet. Most a jó öreg középosztályon a sor. A kishivatalnokok, a magánhivatalnokok karon, a vasutakon, a postásokon s így tovább. A szegény munkásnépet már kivégezték. Azok már odajutottak, hogy szabad ég alatt tanvaznak, mocsarakban fetren-genek, szívják magukba a tífusz-bacillusokat, koplalnak s remegve várják az éh-tífusz bekövetkezését.

[2. oldal.]

Az egész világon arkéteznek már a hatóságok, hogy módját találják annak, miképpen segíthetnek a szomorú állapotokon. Náunk is megmozdultak az illetékes körök, fájdalom, eddig még eredménytelenül. Ott van szekerükön a súlyos kerékkötő lánc, amely folyton kerekét köt: az agráriusok féltelenkedése.

Bámulatós a mi türelmünk. Minden osztály szervezve van s szervezkedik a más szervezeten, hogy élet- és létérdekét megvédje. Csupán a fogyasztók milliói nem szervezkednek s nézik tétlenül, összetett kezekkel az agráriusok garázdálkodásait. Hát meddig fog még ez tartani. Meddig tűrjük még ezt az állapotokat?

Állandó harcra kell szállnunk az agráriusokkal, elkecseregetni élet-halál-harcot kell velük megvívunk, olyformán, hogy ügyünket napirenden kell tartanunk s meggyőzni a kormányt és a törvényhozó testületet, hogy a fogyasztók millióinak elsőrangú érdeke, élet- és létkérdése, hogy a bajok mielőbb orvosoltassanak, sokkal elsőbbrendű érdek, mint a milliók urainak szertelen, a szélsőséig menő kapzsisága.

Szervezkedjünk tehát és tüntessünk az egész országban hangosan az agrárius érdekszövetkezet aknamunkája ellen.

(-ev.)

A Napló Mindenütt

A hajléktalanok.

Ezrével járják a fővárosban az élet kalváriáját, akiknek fáradtságos, vertékes napi munka után, nincs hova lehajtani a fejüket és ha a „Hajléktalanok menhelye” megtelt, akkor a nyirkos, hideg éjszakában elbotorkálhatnak az Isten szabad ege alatt a nyílt utcán, hacsak valamelyik jószívű rendőr meg nem könyörül rajtuk és be nem viszi a rendőrség meleg hajlékába.

És ahelyett, hogy a jótékony egyletek, a hatóságok és közintézetek ezeknek a számát igyekezne apasztani, humanus századunk nagy csufságára, minden emberi érzés arcücsapására megtörtént a múlt héten, hogy a „Hétház”-ból kilakoltattak közül több, mint kétszázötven ember töltötte családostul együtt, a nyílt utcán, hajléktalanul, a dermesztő hideg napot és éjszakát! Képtelenség leírni ezt a nagy nyomorúságot... Elgondolni is szörnyűség, hogy amíg a felső tízezerk puha, pelyhes párnáikon álmodoznak a boldogságról, amíg mulatókból és kávéházakból vidám zene harsog bele az égbe, addig ott, valahol a nyomor tanyáján százával dideregnek és fáznak — a hajléktalanok! Szégyenelték ez nemcsak a fővárosnak, de az egész civilizált és humanizmust megcsufoló magyar nemzetnek! Az ilyen esetekben nem anélkül kell tanácskozni, hanem tenni kell, — segíteni gyorsan, intézkedni sürgősen, nehogy szégyenünket a világ piacára hurcolják...

Ép észszel a tébolydába.

Ez már állandó rovata a hírlapoknak. Ha vagyoni érdekek miatt valahol egy embert, vagy akár nőt is el kell tenni láb alól, a modern, intelligens és mindenekfelett vagyonos hozzátartozók e már nem szokatlan methodus csálhatatlanságához fordulnak.

Vért ontani, vagy méreggel oltani ki a pénzvágyó kapzsiság utába került életet: nagyon kezdetleges gazság és ami fő: büntető törvénykönyvbe iktatik és néha még halálbüntetést is von maga után. Hanem az új módszer, az pompásan beváltak és ami a legnagyobbze-

rűbb benne, nincsen rá paragrafus. A bűnös intellectuel tagjai mindig megtalálják büntetésüket s a pénz még a tudományok felett is uralkodik, hogy a morál feletti uralmát ne is említsem. Amint nem büntetik meg azt, ki épelméjű hozzátartozóját tébolydába zárta abból a célból, hogy vagyonát elkaparítsa, épen úgy nem jár vesélylyel egy orvosra az ebben való segédkezés. Ha aztán valami uton-módon az eset kiderül, a tettes esetleg már megdézsmált vagyont visszaadja, a társa pedig — orvosi tévedés sehol sem lehetővé kizárva — tökéletes felmentést élvez.

A kor haladásával lépést tart a bűnösök raffinerájának fejlődése is. Hogy azonban a megtorlás eszközeinek ezzel szemben való kiterjesztése miért marad el, azt már csakugyan nehéz megérteni.

Üresek a korzók.

Üresek az utcák és a korzók. Estéről-estére hiába rovom a legnagyobb lelkiismeretességgel, alig tudok rajta embereket felfedezni. Fölöttébb érdekelt, hogy miért füres a korzó. A kemény idő ellen az érdekeltek bőven elvannak látva prémekkel, bundákkal, így magát az időt a korzó sivárságával kapcsolatban hoznom lehetetlen volt. Bármennyire is történt a fejemet, a korzó bojkottálásának nem tudtam okát adni. Ma azután végre-valahára egy mindent tudó, mindent látó és mindent halló ismerősöm felfedte előttem, hogy a korzó tulajdonképpen nem is áll bojkott alatt, füressége a szezonnal áll szoros összefüggésben. A zsurok folynak most a lányosházaknál; a hétének valamennyi napjára esik valamire egy zsúr, melyeknek a mamák komoly és szent rendeltetést tulajdonítanak, mióta a házasságok — Isten modernizálódott gondolkodása folytán — már nem az Égben köttetnek. Üres a korzó azért, mert bájos leánykaink, jól fészelt gavallérajaink most zsuroznak, a mamák pedig Isten kegyelmes jóvoltából, mint a házasságkötés apostolai dirigálják a sorsot, mert hajh a házasságok már nem az Égben köttetnek... Ha nem így igaz, nem az én lelkemen szárad, a mindent tudó, mindent látó és mindent halló barátom sugallta ezeket nekem.

IRODALOM MŰVESZET. AZ EMBEREK.

Az ut porában — távol minden zajtól,
Törődött, rongyos vándor hentereg,
Fáradt, s fájo panasztól reszket ajka;

De nincs ki szánna, segítene rajta,
Mert messze vannak érző emberek.

Még ifju volt, szilaj a vére, lelke,
Hogy utba lelte őt napkelet,
Le sem nyugodt még égi utársa
S ő már megrokkant a nagy vándorlásba,
Tán meg sem ismerték az emberek.

Nagy eszme ütötte őt kárhózatba,
Mert leke volt, mely látott s érzett,
Kimondta nyíltan: minden rut hazugság,
A jót, a szépet csak hazudni tudják,
A törpe lelkű, szürke emberek.

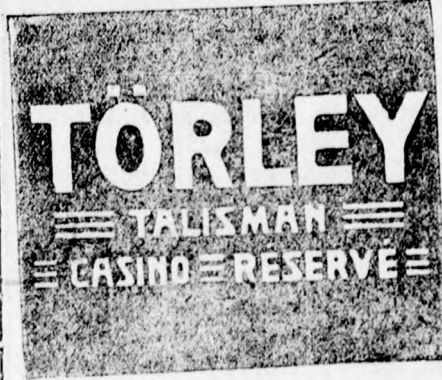
Füzy István.

Magyar Színház. A Magyar Színházon szerdán került bemutatásra Bíró Lajos »Sárga lilom« című új vidéki története és ugy poétikus tarta mával, mint mesterileg telepített színpadi technikájával, jól megérdemelt hátrózott sikert aratott. Bíró Lajos kitűnően megválasztotta tárgyát és jó szemmel látta meg

alakjait, melyeket egytől-egyig életképesen, természetesen állít a színpadra. A szereplők is mindent megtettek a siker érdekében. Gombaszögi egyik legszebb alakítását nyújtotta, ugyszinté Csatai Janka is. A férfiak közül Törzs Jenő, Z. Molnár, Szirmay, Latabár, Réthey és Csizér nyújtottak művészi összjátékot és a szerzővel együtt minden felvonás után a lámpák előtt kellett megjelenniök.

Miskolci színház. Miskolcon pénteken mutatta be Palágyi Lajos színtársulata Henry B. taille »Balga szüz« című színművét, határozott nagy sikerrel. A közreműködők közül Verő Janka, Sinkó Giza, Niczkyné, Szőke Giza, Palágyi Lajos, Stalla és Doktor János zajos tapsokat arattak kitűnő alakításukért. Ugyanott legközelebb színrekerül dr. Serédi Jenő hírlapíró »Rombadöltő oltár« című nagyhatású színműve.

Aradi színház. Az aradi színházban, múlt héten egyik tehetséges muzsikusként Csányi Mátyásnak, »Péter abbé« címen két felvonásos operája került színre. A darab szövegét is Csányi írta, még pedig Zolának Róma című regénye után. A premiére jelentőségét zsufolt nézőtér bizonyította, mely fokozott érdeklődéssel kísérte Csányi zenéjének szépségeit. A címszerepben Ferrari lovag aratott nagy sikert, míg a fő női szerep Diósy Nusi kezében érvényesült igen szépen. Jelentős szerepüket teljes sikerrel adták: Polgár Sándor, Huszár Károly és Ladiszlav József. Aláában a siker teljes és őszinte volt és a hatás ugy zeneileg, mint szövegileg a második felvonásban volt a legnagyobb.

Incidens a telefonfülkében.

Egyes lapok teljesen elterditve közölték, lapunk kiadó tulajdonosának Erdész Zsigmondnak, Radványi Bela borozó tulajdonos elleni ügyét, amelynek utolsó előtti akkordja a múlt hó 30-án játszódott le, Wiener járásbíró tárgyalótermében. A lapok által valószínűleg rosszakaratu információ alapján közölt adatokat. A következőkben igazítjuk helyesre.

Ez év szeptember hó 19-én Erdész Zsigmond a »Napló« tulajdonosa, a »Meteor«-kávéház telefonfülkéjébe lépett, hogy összekötést kérjen felelős szerkesztőnkkel. Alig hogy a kagylót füléhez emelte, megbouánkozva tapasztalta, hogy a telefon vonalon két hölgy kavalitáhatatlanul s e helyütt reprodukálhatatlanul, oly ocsmány kifejezésekkel ille ték egymást, hogy a disznóságok hallatára, még a legvnebb zuppás huszárkaplár is eprult volna.

Az uri asszonyok, de még a mosogatódézsahölgyek mosdalan szájába sem illő aljas diskurzus hallatára Erdész Zsigmond, udvariasan figyelmeztette az ismeretlen hölgyeket, hogy ügyüket talán illetelmesebb módon is elintézhették, más uton egymással s kérte a hölgyeket, hogy tegyék le a kagylót, hogy ő is beszélhessen. Ebben a pillanatban az egyik női hang ismét megszólalt: »Radványi urat kérem a telefonhoz.« Erdész Zsigmond erre a telefonfelügyelő asszonyt küldte a fülkébe, illetve Radványi megkeresésére. Radványiné aztán telefononon elpanaszolta férjének, hogy egy ismeretlen valaki milven kifejezésekkel illette őt.

A férfi Erdész Zsigmondot pillantván meg a telefonfülke körül s abban a hiszében, hogy ő követte el feleségével szemben az inzultust, bandita módjára hátulról orozva neki támadt Erdész Zsigmondnak s egy öklöl sapással leterítette. A mixer Radványi látta, hogy lapunk kiadó tulajdonosa a földön hever, mint egy brávó uszitotta buldog-kutyát reája, hogy teljesen ártalmatlanná tegye. A kutya Erdész lábászarába harapott. A következő pillanatban Erdész talpra állott, amit látván Radványi, gáva módon megszökött a kávéházból. Erdész tehát nem vchett nyomban elégtételt a súlyos inzultusért. Lásbetét még aznap a Rökus-kórházba kötöztette be, másnap pedig a Pasteur-intézetbe, onnan pedig a rendőrségre sietett, hogy megtegye Radványi ellen a teljelentést.

Közben Radványiné is panaszt emelt becsületsértésért Erdész ellen. Ezt az ügyet tárgyalta le őszór a bíróság. Lapunk kiadó tulajdonosa nem jelent meg a tárgyaláson, jogi képviselője Vörös Oszkár ügyvédnek pedig két tárgyalása lévén, későn érkezett, így történe eit meg csak, hogy Bakó járásbíró 20 korona pénzbüntetésre ítélte lapunk kiadó tulajdonosát. Ez az ítélet azonban nem jogerős, miután a felelbiteli bíróságnál uból tárgyalásra kerül.

Erdész Zsigmond panaszát a múlt hó 30-án tárgyalta Wiener járásbíró. Radványi teljes beismerésben volt, szánta, bánta bűnét és a bíró előtt kijelentette, hogy hirtelen felindulásában cselekedte, amiért Erdész Zsigmondtól bocsánatot kér. A járásbíró enyhítő körülménynek véve a teljes megbánás, Radványit 20 korona pénzbüntetésre ítélte, egyben a költségek megérítésében is elmarasztalta.

Lapunk kiadó tulajdonosa nem feleb ezte meg az ítéletet, miután a bűnbánó Radványinak még két fórum el tt kell helyt allani a bűnéért. Es pedig: a kerületi előjáróságnál azért, mert ebzárlat ideien kutyát szájkosár nélkül szabadon hagyta. Ez a büntetés sokkal súlyosabb lesz. A rendőrségnél pedig azért, hogy a rendőri szabályrendelet ellenére, kuyát vitt a kávéházba, de kihágást követett el, azáltal is, hogy nyilvános botrányt okozott. Tehát a rendőrségnél ketős kihágás miatt kell majd vezekelnie. Mindkét hatóság nyomban megindította az eljárás Radványi ellen. Az ítéleteket annak idején közölni fogjuk.

Ez a való tényállás. Minden ezzel ellenkező híresztelés szemem szedett hazuság, hamis rágalom. m. l.

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű stírkövek rendkívül nagy választékban kaphatók.
Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában.

Minden szakmába való munkák, temetői javítások, véső- és aranyozások jutányosan és lelté ismeretesen készítenek.

A szegyen mint gyilkos.

Bestialis anya.
(Saját tudósítónktól)

A mai társadalmi rend, a törvénytelen gyermekek lenézése, az anyanyervezett szegylene, gyilkosa, megrojtója volt már nem egy ártatlan emberéletnek és ugyancsak nem szokatlan már az a hiradás, amely arról szól, hogy bünbe esett leányok miképen pusztították el gyermeküket, önmagukat, csak azért, mert nem tudtak szembehelyezkedni a társadalom eme ostorcsapásaival.

A kis Weber Magdolna alig egy éve került a fővárosba. Mindössze 16 éves volt akkor, fiatal, csinos, egészséges és kíváncsú. Arcáról nem tűnt még el a falusi pír, amikor lelkét megméltelyezte már a bűnnek, erköcselenségnek veszedelmes bacillus. Cselédnek jött Pestre, a szép sikvidéki Csallóközből, ott ahol még rusztikus együgyűséggel tudják tisztelni a tisztaság, érintetlenség fogalmát.

Csakhamar kapott itt helyet. Az első két hónapban minta cseléd volt. Doleozott kora reggeltől késő estig, kimenőt csak annyit tartott, amennyi elég volt egy mozgókép-előadás végignézésére. Itt a mozgósínházban megismerkedett egy iparoslegényvel, aki hazakisérte őt, utóbb többször is találkozott, majd — hiszen olyan régi és ismert történet ez — a leány szeretője lett a legénynek. Nem tartott soká a viszony, pár hét múlva a seládon tovább állott és magára hagyta a leányt. Azaz dehogv hagyta magára. Ott hordozta ez már akkor a szive alatt megzondolatlanságának átkos gyümölcsét és nem volt többé a pirosarcu leánynak nyugodt perce. Eszébe jutott a faluja, apja, anyja, rokonai, szerette volna a Dunába fojtani szegyenét.

Mikor az események már eléktelemiteni kezdtek alakját, otthagya a helyét. Más szolgálatot keresett. Egymásután hármát is, de mihelyt valót meg tudták, hogy várandós állapotban van, otthagya a helyét. Így került másfél hónappal ezelőtt az Attila-körut 37. számú házba egy Janygyári hivatalnokhoz szolgálatba. Gazdái nem vették észre, hogy a leány alakja nem normális. Igen jó cseléd volt. Naphosszat dolgozott, nem ment sehova, nem beszélt senkivel. A szeméi mindig ki voltak sirva.

Az elmúlt héten azután megtörtént a családi esemény. Éjjel, amikor aludt az egész ház, életet adott egy egészséges, szép fiúgyermeknek. Egyszer volt a cseléd szobájában, senki nem volt tanuja az esetnek. Felkelt, vizet melegített és az összevázott, piszkos ággyruhákat kimosta. véres lett a padló, azt is felmosta. Rendbe hozott mindent. De ott volt a gyerek, azzal mi legyen?

Nem sokáig gondolkozott. A gyerek sirni kezdett, erre ő egy kötényt szalaggal átkötötte a nyakát, jó erősen, a kötenyt meg belenyomta a szájába, azt is jó erősen, úgy hogy a csöppesség elhallgatott. El bizony örökre megfuladt. Erre begyömöszölte a kis holttestet szennyes ruhái közé, a ládjájába.

Reggel megkezdte rendes munkáját. A vérvesztéstől, fájdalomtól, nem alvástól teljesen elcsigázott szülő nő szobát seprétt, törülgetett s mire gazdái felkeltek, már rendben volt minden. Azok csak annyit vettek észre, hogy a leány nagyon halvány. A férj elment hivatalba, a

leány az asszonyval hozzálatott az ebéd elkészítéséhez. Egyszerre csak összeesett. Az urnó orvosért küldött, aki az eszméletlenül fekvő leányt ágyba fektette, de mikor látta, hogy egyedül nem boldogul vele, a leány életjelt nem ad magáról, akkor a mentőkért telefonált, akik a régi szent János kórházba vitték be a leányt. Itt alapos megvizsgálás után hamar konstatálták, hogy a fiatal leány szült.

Értesítették a rendőrséget, ahonnet detektívek mentek ki s ezek csakhamar megtalálták a ládában, a szennyes ruha között a holttestet.

A leány már nincs a János kórházban, mert a rabkórházba vitték. Állapota itt javulni látszik, de még mindig igen kétséges, hogy éleiben tudják-e tartani a büntető igazságszolgáltatás számára. (id.)

HIREK

— Letartóztatott bankóhamisítók. A csongrádi csendőrség a napokban igen sikertelt fogást csinált. Letartóztatott egy pénzhamisítót, akinek nyomán sikerült fog egy egész pénzhamisító bandát elfogni, melynek tagjai között állt tölaz szentesiek is vannak, — amit mindenesetre a folyamatosan levő vizsgálat fog kideríteni. A pénzhamisító-bandát tisztán a véletlenség adta kézre. Győrfi György csendőrszervező és Péter Zsigmond tizedes cirkáltak a város külső részében, amikor egy rozoga viskóban gyanus fényt vettek észre. Az ablakok ugyanis be voltak fűgönvözve, de a padlásról világosság áradt ki. A két csendőr bekopogtatt a házba és meglepetve látták, hogy Tóth István volt városi rendőr szokatlan munkával van elfoglalva. Az utcai szobából gépet huznak föl a padlásra. A gép pedig nem volt egyéb, mint egy igen jó szerkezetű bankóprés. Természetesen a csendőrök a nem várt fölfedezésre rögtön munkába fogtak és házkutatást tartottak. A házkutatásnak meglepő eredménye volt. Több mint 250 darab jól sikerült 20 koronás hamis bankót találtak. De megtaláltak egy 100 koronásnak a fényképét is, valamint az azután készült lemezt, amelyről a bankók nyomását eszközölték. A csendőrség a műhelyben lefoglalt levelezésből azt is kiderítette, hogy a csongrádi titokzatos ház tulajdonképpen csak egyik műhelye egy nagy hamispénzgyártó-bandának, amelynek két vármegyében van még műhelye. A vizsgálat folyamatban van, melynek számai állítólag Szentésre is vezetnek, ahol szintén vannak gyanúsítottak.

— Szerelmi dráma. Tegnap délután szerelmi dráma történt a Garay-téren. Egy takaros fiatal leányzó Szunyog Böske valami vörös anyagot hintett egy helyre a legény Szabó Sándor arcába. Csakhamar ott termett a rendnek éber őre, aki a szerelmes párt bevite a kerületi kapitányságra, ahol kiderült, hogy a vörös anyag Kotányi-féle nemes rőzsapaprika volt, amely az egészségre teljesen ártalmatlan, Szunyog Böskevel megfogadtatták, hogy lakodalman esakis Kotányi János-féle nemes édes paprikával főzi meg a jó paprikás csirkét s aztán szabadon bocsájtják.

Segédszerkesztő: Mezey László.

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

Közgazdaság.

A Kőbányai Polgári Serföző részvénytársaság november hó 30-án tartotta XVIII. évi rendes közgyűlését. Pösch Gyula alelnök kegyeletes szavakkal méltatta a társaság elhunyt megalapítójának és vezérigazgatójának, tőszegi Freund Vilmosnak érdemeit és indítványára a közgyűlés mély részvétének jegyzőkönyvben adott kifejezést. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy „tőszegi Freund Vilmos segélyalap” elnevezéssel a vállalat alkalmazottainak özvegyei és árvái támogatására 100 000 koronával segélyalapot létesít. Ezután a közgyűlés az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseit tudomásul vette és elhatározta, hogy a 17-ik számú részvénytársaságokat december 1-től kezdve 17 koronával váltja be. A szelvényeket beváltja a társaság pénztárán kívül a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank, az Angol-osztrák bank budapesti fióktelepe, az Angol-osztrák bank budapesti fióktelepe, az Angol-osztrák bank Bécsben. Az igazgatóságba Bischoff Artur, dr. tőszegi Freund Antal és Thauring E. Gyula újból beválasztottak, ugyancsak a felügyelő-bizottság eddigi tagjai ismét megválasztottak.

Első Leánykölcsönös Egylet m. sz. Gyermekek- és életbiztosító-intézet. Budapest, VI. Teréz-körut 40—42. Alapított 1863. Folyó év november havában 1,818,600 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1,528,600 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében 135,800 korona 74 fillért fizetett ki. 1910. január 1-től november 30-ig bejáról 20,529,900 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 17,820,900 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében a f. évben 1,375,917 korona 37 fillér és az intézet fennállása óta 16,617,830 korona 05 fillért fizetett ki. Ezen intézet a gyermek- és életbiztosítás minden nemével foglalkozik a legolcsóbb díjtételek és legelőnyösebb feltételek mellett.

Egy cérnagyár tökeemelése. Öt millió koronáról, hét millió koronára emeli a Magyar cérnagyár részvénytársaság igazgatósága a vállalat részvénytőkéjét. A gyárnak a londoni Coates Limited cég a fő részvényese.

Nyilt-tér.*)

E rovatban vállaltaként nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Kistájgerozás.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező Baross-téri házból 8 évi pontos lakbérfizetés dacára minden ok s megkérdézés nélkül 650 koronával kistájgerozítottam. Fogmütermemet már Baross-tér 8. szám alá helyeztem át, hol kérem engem szükség esetén felkeresni sziveskedjék. Tisztelettel

Guttermuth János

Baross-tér 18. (a keleti pályaudvar közelében). Telefon: 159—63

Reggelizés előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle

Igmándi

keserűviz az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Használatra valódi állás gyomorbalosoknál, székrekedésben szenvedőknek. — Kis üveg 40 fillér. Nagy üveg 60 fillér.

Rózsadomb

legexponáltabb helyén Zárda és Zivatar utca sarkán, előkerttel és kerti udvarral, 2, 3, 4 és 5 szobás lakások, hallal, tizlethelyiségek, szobrász és festő műtermek, a legnagyobb komforttal, gáz, villany, vacuum és telefonnal ellátva 1911 május 1-re kiadók. Bővebbet Kállai Ignácznál, Hársa-utca 40. szám. Telefon 60—42.

FORRA ALMI LAZ.

9 (Arzbaschew regénye.)

IV.

Megjött a tavasz ébredése. Az egész föld sóhajtva, megkönnyebülten fellélegzett, mintha valami borzasztó nagy és nyomasztó teherrel szabadult volna meg. A föld meleg, nyirkos, illatos lélegzése a városban is észrevehető volt, mert lanyha szellő fujdogált a mezők és erdőségek felül. A puha, ragyogó hó olvadásnak indult, jéghideg, tiszta vizecskéik csergedeztek és enyhébb helyeken már a zöldelő fü is felütötte fejét. A városban a tavasz még alig jelentkezett; a hó ugyan kevés volt a télen is, mert leesés után mindjárt felengedett és piszkos tócsákat hagyott maga után; a hideg sem volt olyan érzékeny és télen-nyáron egyformán pezsgett, a törtető, tarka élet.

A katonai orvostani intézet betegszobája világos volt. A nyitott ablakon beözönlött a friss tavaszi illat és ez még inkább megnehezítette az egyforma ágysorokban sinylődő, haldokló és lesóványodott emberek sorsát.

Pasa Afanasjew a kórház kertjére nyíló ablaknál állott; a kertben sokkal több a disznóvénny, mint az árnyat adó terebélyes fa. Minden bokron az illető növény neve volt orosz és latin betűkkel, kemény kartonra felírva. Pasa térdein egy könyv hevert. A kezek, melyek a könyvet tartották, olyan átlátszóan fonyadtak, hogy még a ránézni is fáj.

Liza Tsumakovva, Dóra Barsawszkaja és Andrejew, hallgatva mellette ültek. Kinos volt rájuk nézve a Pasával való társalgás, mert a tanár segédje a folyosón titokban elárulta nekik, hogy Pasa még a hét folyamán meg fog hal-

ni, mert a folytonos megerőltetés, a szokatlan nehéz munka és a szokatlan klíma menthetetlenül megölik.

— Szegény fiu — kiégett... kár érte. — mondta az orvos.

Noha a beszéd nehezére esett, Pasa folyton beszélni szeretett. Nem is tiltották már neki, ugys tudták, hogy a vége elé siet.

— Mikor ezt elolvastam, — így szólt Pasa, gyöngé, megtört hangon, mely egy romlott gép hörgéséhez hasonlított. — úgy tetszett, mintha szobám ablakai hirtelen megnyíltak volna, olyan világos lett minden körülöttem! Az a sok panaszos, bánatos hang... megörli az ember lelkét és életét... De ez... ez egy isteni szellem!... Milyen győzedelmes akkorddal végződik a gyönyörű történet!... Ez nemcsak a tudományra vágyó, tanulmányokra elhatározott bátor leányka egyszerű története... Nem, sokkal több... Mély értelmű, nagyjelentőségű szimbólum!

A környezete tudta, melyik könyvről és melyik elbeszélésről szólt ilyen elragadtatással. Ők is olvasták, nekik is tetszett és mégis különösnek tetszett előttük Pasa lelkesedett, diadalmas hangja, akiről tudták, hogy már a sir szélén áll.

— Oh! sok ilyen bátor, biztató olvasmány kellene! — mondta nagy megerőltetéssel, mélyen elgondolkozva Pasa Afanasjew. — Hívni... ki kell kiáltani a világba, hogy ahol nincs munka, erő-kifejtés és fáradság — ott igazi élet sincs!... A földolog, hogy a saját „én”-ünk, saját érdekiink, saját lényünk a háttérbe vonuljon és helyet adjon valamennyi boldogságának és az egész világ megviljon az egész emberiségnek!

— Folytatása következik. —

Legelőkelőbb szórakozóhelyek

Ostende kávéház
Rákóczi-ut 20. sz.
Hétfőn 1. hó 5-án este 9 órakor
VÖRÖS MISA klasszikus zenekarával
klasszikus zeneestély.
Műsor a helyszínen!

Keleti kávéház
Baross-tér 14. (a keleti pályaudvarral szemben). Helyiségének megnagyobbítása és teljesen új berendezése elkészült.
Esténként
Balogh Károly
hirneves zenekara muzsikál.

? Hol találkozzunk ?
Színészek, írók és művészek találkozó helye:
Gläser „METEOR” kávéháza
BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,
ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legmértányosabb árban számíttatnak.

! Budapest éjjel !
Látványossága
a GENUA kávéház
VII., Dob-u. 65. Erzsébet-körút sarok.
Egész éjjel nyitva.
esténként **Tatai Bús**
Feri teljes zenekarával hangversenyez.

Paál János
ARENA NAGY VENDÉGLOJE.
VII., Aréna-ut 58. szám.
(a városligeti színházzal szemben.)
Izletes, olcsó magyar és francia konyha. — Balatonmelléki borok. — Színház után friss vacsora. — Társaságok részére külön termek.
Szíves pártfogást kér **a tulajdonos.**

MATYÁS KIRALY KÁVÉHÁZ
Rákóczi-ut 19.
Esténként személyes vezetéssel a hirneves
Sovánka Nándor
teljes zenekarával hangversenyez.

MIKSZÁTH KÁVÉHÁZ
(Baross-utca és József-körút sarok) teljesen újonnan átalakítva.
Esténként
Veszprémi Kiss Jancsi
országos híru kiváló cigányprimás, a Józsefvárosiak kedvence, teljes zenekarával hangversenyez.
Az összes kül- és belöldi lapok. Figyelmessé szolgálás.
Teljes tisztelttel
Kanczler Gyula és Tsa. tulajdonosok.

Színház kávéház
VII. ker. Aréna-ut 56. szám.
újonnan átalakítva
Esténként székelyhegyi
KUPI JÓZSI
teljes zenekarával hangversenyez.
Fizetelttel
Arvay Otto Ede kávé.

ADRIA NAGY KÁVÉHÁZBAN
Rákóczi-ut 41. szám.
Esténként
Koczé Antal
a cigányprimások nagymestere, a királydíj nyertese és **fiái** zenekarával hangversenyez. Tisztelettel
Schwarz és Neuman

FOGAK
szájpadlás nélküli, ráadásra azonnal használható, 4 koronából. Gyökéreltávolítás teljesen felesleges. Aranyhidak és koronák 10 évi jótállással 24 óra alatt, vidékieknek 12 óra alatt készíttelnek, foghírs teljesen érzéstelenítve, tartós tömések 3 koronától. Régi, hasznavehetetlen fogorokot és fogakat 24 óra alatt hasznavehetővé alakítok. Mersékelt árak! Részletfizetésre is. Rendelés egész nap, Vasárnap és ünnepnap is.
Dr. HEGEDUS JAKAB
VII. ker. Erzsébet-körút 44. szám, földszin.
Szpecialista minden fog- és szájbetegségben.
Kérem a pontos címre ügyelni.

Szent-Lukácsfürdő gyógyfürdő, BUDA.
A Szent-Lukácsfürdő átmeneti áradta igen éleik. Az egészségügyi vendégházban felmondták a következőket: Louis Burge magazdó, Birmingham, Marcel Daves London, Ludwig Weber kereskedő, Zabze, dr. Viktor Babes és fia orvos Bukarest, Julius Atár gyártmányos Prossnitz, Milna Librach Neograd, William Clerk New York, Elias Andau Lemberg, Steinbring János és Leánya Dierd., dr. Czeslaw Vaigorski orvos Gyibow, Ludwig Dubensky főhadnagy Bernenburg, Vittorio Waser és neje gyártmányos G. nova, Căciulescu Romane és Leánya Bukarest, Maria Brkits rihrad, Mikó Páter földművelő Herdnemelt, dr. Balogh János orvos Hoviz, Jakab Rezső kir. kúria bíró Marosvásárhely, Mészáros László uran igazgató a is, Gomory László és öccse mérnök Mezőfalva és még számos külföldi és magyarországi értékes vendég. A teli boldogulásnak a fürdő telen időjárásban nagy előnyöknek a fürdőkúra használatánál.
Szent-Lukácsfürdő igazgatósa, Buda
Kristály forrásásványvíz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

Rikkancsok kerestetnek
II., Dohány-utca 88. sz.

PAP PAP PAP
Gyermekágyak nagy választékban.
Gyermekágyak nagy választékban.
Gyermekágyak nagy választékban.
Gichner János
ágyak, réz- és vasbutorgyáros, szőnyegek, függönyök, porok, terítő stb. nagy választékban.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.
GYÁR:
Kertész-utca 7. és 9. sz.
Arjegyeket bárkinél ingyen és bérmentve küldök.
Még nem felelté árut kicserélem vagy a pénzt visszaadom.

CEYLON kávéházban
Rottenbiller-utca 10. sz.
híres cigányprimás zenekarával hangversenyez.
Kétféle italok!
Ceylon vacsora!
Ligeti Vilmos. tulajdonos.
Bajai Dankó Lajos

WILLAX KÁVÉKOCCA
Nem kell többé kávét főzni, sem cukrot venni!
Forró vízben vagy tejben feloldva azonnal teljesen kész, zamatos és kiválóan jóízű fekete- vagy tejeskávét nyújt.
GARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.
WILLAX KÁVÉ RESZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST.
SÁRTELEP LÉRODA: VI. VACZI-UT 167-168. TELEFON: 177-61.